

MEDEDELING

Referentienummer:	MLER_062
Datum:	2011-08-31
Gewijzigd:	2022-10-27
Contact:	katrien.bressers@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 07 25 barbara.heyde@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 08 66 joachim.vandevelde@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 07 95

De toelatingsklassenraad in het gewoon secundair onderwijs

1 Inleiding

Een school kan een leerling enkel als regelmatige leerling inschrijven indien hij voldoet aan de toelatingsvoorwaarden van het leerjaar waarvoor hij zich wil inschrijven. Indien een leerling in de loop van het schooljaar van studierichting wil veranderen, moet hij daarnaast ook voldoen aan de overgangsvoorwaarden. Om aan de toelatings- en overgangsvoorwaarden te voldoen, is in bepaalde gevallen een gunstige beslissing van de klassenraad vereist. Sinds september 2022 maakt de regelgeving nog slechts beperkt het onderscheid tussen de toelatingsklassenraad, de begeleidende klassenraad en de delibererende klassenraad, men spreekt algemeen over de klassenraad. Voor de duidelijkheid en de leesbaarheid van deze tekst, blijven we telkens er sprake is van de klassenraad expliciet de taak en bevoegdheid van die klassenraad vermelden. De toelatingsklassenraad beslist in bepaalde gevallen autonoom over de toelating tot een structuuronderdeel.

De voorbije jaren werden in de regelgeving nieuwe mogelijkheden toegevoegd:

- Een klassenraad kan in een aantal situaties beslissen over het toekennen van vrijstellingen van onderdelen van een structuuronderdeel in het kader van een flexibel traject.
- Leerlingen uit het buitenland of uit de Franse of Duitstalige Gemeenschap kunnen enkel als regelmatige leerling worden toegelaten na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad.
- Leerlingen die cognitief sterk functioneren, kunnen na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad als regelmatige leerling worden toegelaten in een leerjaar zonder over een oriënteringsattest van het onderliggende leerjaar te beschikken.

Deze evolutie in de regelgeving heeft gevolgen voor de samenstelling en de werking van de toelatingsklassenraden. Deze kan verschillen naargelang de situatie.

Om deze mededeling overzichtelijk te houden, onderscheiden we vier verschillende situaties waarin een toelatingsklassenraad een beslissing moet nemen:

- toelatings- en overgangsvoorwaarden (punt 2);
- toelating van leerlingen vanuit het buitenland of vanuit de Franse of Duitstalige Gemeenschap (punt 3);
- toekenning van vrijstellingen in het kader van een flexibel traject (punt 4);
- inschrijving van leerlingen met een verslag OV1, OV2 of OV3 (punt 5).

Telkens gaan we in op de samenstelling en de werking van de toelatingsklassenraad en de draagwijdte van de beslissingen in ruimte en tijd.

In deze tekst wordt het reglementaire kader toegelicht dat door de overheid wordt opgelegd. Omdat scholen dit kader moeten respecteren, formuleren wij hier en daar een "reglementair aandachtspunt". Dit zou een hulp moeten zijn voor de correcte toepassing van deze reglementering. Daarnaast doen wij - met het oog op de optimalisering van de toelatingsklassenraden - ook zelf een aantal vrijblijvende suggesties. Deze worden geformuleerd in de vorm van een "aanbeveling".

2 Toelatings- en overgangsvoorwaarden

In heel wat situaties kan een leerling enkel als regelmatige leerling tot een bepaald leerjaar, onderwijsvorm en onderverdeling worden toegelaten op voorwaarde van een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad. In deze situaties is de toelatingsklassenraad het enige orgaan dat hiervoor bevoegd is. Hij beslist hierover autonoom. Ouders kunnen niet in beroep gaan tegen een (negatieve) beslissing. In verschillende gevallen moet naast een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad ook nog aan andere toelatings- en overgangsvoorwaarden worden voldaan.

De regelgeving is terug te vinden in:

- het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs, [art. 3](#) en [art. 6-35](#) en [het besluit van de Vlaamse Regering over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft van 15 juli 2022](#), art. 3, art. 9-40.
- de ministeriële omzendbrief SO 64 van 25 juni 1999 over "Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs", punten [8.1](#), [8.2](#), [8.3](#) en [9](#).
- de ministeriële omzendbrief SO 75 van 30 juni 2006 over "Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs", [punt 2.1.2.2](#).

Op de pagina [Toelatingsvoorwaarden so](#) van de PRO.-website van Katholiek Onderwijs Vlaanderen is een schematische voorstelling van de toelatings- en overgangsvoorwaarden per leerjaar te vinden.

2.1 Samenstelling van de toelatingsklassenraad

De reglementering omschrijft duidelijk welke personeelsleden deel kunnen/moeten uitmaken van de toelatingsklassenraad. Er wordt daarbij een onderscheid gemaakt tussen ambtshalve stemgerechtigde leden (zie punt 2.1.1) en ambtshalve raadgevende leden (zie punt 2.1.2).

2.1.1 Stemgerechtigde leden

De toelatingsklassenraad wordt voorgezeten door de directeur of een afgevaardigde van de directeur.

Naast de voorzitter moeten *minstens drie leden van het onderwijzend personeel* van het leerjaar, onderwijsvorm en onderverdeling waarvoor de leerling kiest er als stemgerechtigd lid deel van uitmaken. Zij zijn verplicht om aan de klassenraadsvergadering deel te nemen, behoudens in geval van:

- gewettigde afwezigheid;
- bewezen overmacht.

Deze personen zijn ambtshalve stemgerechtigd.

Uitzonderingen

In de volgende drie situaties is een *voltallige* toelatingsklassenraad verplicht:

- In het kader van een flexibel traject kan een schoolbestuur ervoor kiezen om voor individuele leerlingen die tekorten hebben voor bepaalde programmaonderdelen van het 1^{ste} leerjaar van een graad, een afwijking op de toelatingsvoorwaarden tot een 2^{de} leerjaar van een graad mogelijk te maken. De delibererende klassenraad zal dan op het einde van het 1^{ste} leerjaar van de graad een attest van **lesbijwoning als regelmatige leerling** uitreiken en de toelatingsklassenraad van het 2^{de} leerjaar van de graad moet een gunstige beslissing nemen. Deze klassenraad moet, voor wat het onderwijzend personeel betreft, bestaan uit alle leden van het structuuronderdeel waarvoor de leerling kiest. Dit zijn alle leerkrachten die in het betrokken leerjaar, onderwijsvorm en onderverdeling onderwijs zullen verstrekken aan de leerling tijdens het schooljaar in kwestie.
- De toelatingsklassenraad die in het onthaalonderwijs beslist om af te wijken van de voorwaarden m.b.t. leeftijd, verblijfsduur en schoolloopbaan in het Nederlandstalig onderwijs moet bestaan uit alle stemgerechtigde leden.
- De toelatingsklassenraad die beslist over het opheffen van de beperkingen die voortvloeien uit een B- of C-attest op basis van opleidingsonderdelen die de leerling met vrucht heeft beëindigd in het regulier onderwijs buiten het voltijds gewoon secundair onderwijs (i.c. volwassenenonderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs ...) of voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het secundair onderwijs, moet bestaan uit alle stemgerechtigde leden. **Dit is enkel mogelijk in de niet-gemoderniseerde leerjaren.**

M.b.t. het lidmaatschap van een toelatingsklassenraad gelden dezelfde onverenigbaarheden als bij de [delibererende klassenraad](#), nl.:

- bloed- of aanverwantschap t.e.m. de vierde graad;
- aan de betrokken leerling privaattlessen gegeven hebben.

Reglementaire aandachtspunten

- Een directeur kan zich als voorzitter o.m. laten afvaardigen door elk ander lid van de toelatingsklassenraad, stemgerechtigd (bv. een lid van het onderwijzend personeel) of niet (bv. de graadcoördinator). Indien hij een ambtshalve raadgevend lid als voorzitter aanduidt, zal dit lid uiteraard stemrecht verwerven in zijn hoedanigheid van voorzitter van de toelatingsklassenraad.
- Het schoolbestuur kan in de plaats van de directeur iemand anders afvaardigen om de toelatingsklassenraad voor te zitten. Daar waar de bevoegdheden van directeurs van verschillende



scholen gelegen op eenzelfde campus worden herschikt, gebeurt dit wel eens. Het is aangewezen dat dit formeel wordt gemeld aan het schoolbestuur, dat dit bekrachtigt. Daartoe volstaat het dat deze beslissing wordt opgenomen in het verslag van de Raad van Bestuur van de vzw.

- De ambtshalve raadgevende leden die topsportschoolcoördinator zijn of lesgever in de sportspecifieke trainingsarbeid en die door de respectieve sportfederaties ter beschikking zijn gesteld in studierichtingen met in de benaming de component “topsport”, kunnen bij het begin van het schooljaar door de voorzitter als stemgerechtigde leden worden aangewezen.

Uitzondering

- In een duaal structuuronderdeel is de mentor stemgerechtigd lid van de klassenraad. Hij mag echter niet deelnemen aan de beslissing over de toelating van een leerling.

Aanbevelingen

- Het is niet nodig om voor elke studierichting vooraf concreet te bepalen wie lid is van de toelatingsklassenraad indien deze zou moeten samenkomen. In een concrete situatie is het de afgevaardigde van het schoolbestuur - vaak zal dit de directeur zijn - die beslist over de samenstelling van de toelatingsklassenraad. Van zodra hij drie of meer leden van het onderwijzend personeel van het structuuronderdeel waarvoor de leerling kiest, aangeduid heeft als stemgerechtigd lid van de toelatingsklassenraad, zijn zij verplicht om aan deze vergadering deel te nemen. Vanuit praktisch oogpunt enerzijds en met het oog op de transparantie anderzijds kan het wel nuttig zijn om hierover binnen de scholen algemene afspraken te maken, bv. over de aanwezigheid van de klastitularis, de leerkrachten van de richtingspecifieke vakken ...
- Indien in een uitzonderlijke situatie één van de stemgerechtigde leden van de toelatingsklassenraad afwezig is om een gewettigde reden of wegens bewezen overmacht, dan tast dit de rechtsgeldigheid van de beslissing van de toelatingsklassenraad niet aan. Dit geldt ook indien een stemgerechtigd lid ongewettigd afwezig is. Afwezigheden zullen echter hoe dan ook zelden voorkomen. Om een voldoende groot draagvlak te garanderen wordt best in een zekere marge voorzien zodat het minimum van drie leden van het onderwijzend personeel steeds gehaald wordt.

2.1.2 Niet-stemgerechtigde leden

De stemgerechtigde leden worden eventueel bijgestaan door ambtshalve raadgevende leden, die dus niet stemgerechtigd zijn. Zij worden aangewezen door de voorzitter.

Het gaat over:

- personeelsleden van de betrokken school zelf, nl.:
 - adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator en/of technisch adviseur;
 - ondersteunend personeel;
 - personeel betrokken bij de psychosociale of pedagogische begeleiding van de leerlingen.
- externe leden, nl.:
 - andere personen dan personeelsleden van de school in kwestie die bij de psychosociale of pedagogische begeleiding van de leerlingen betrokken zijn;
 - in studierichtingen met in de benaming de component “topsport”: de topsportschoolcoördinator of de lesgevers in de sportspecifieke trainingsarbeid die door de respectieve sportfederaties ter beschikking zijn gesteld.

Deze raadgevende leden nemen niet rechtstreeks deel aan de besluitvorming en hebben geen stemrecht. Toch gelden dezelfde onverenigbaarheden als voor de stemgerechtigde leden.

Uitzondering

In de toelatingsklassenraad die in het onthaalonderwijs beslist om af te wijken van de voorwaarden m.b.t. leeftijd, verblijfsduur en schoolloopbaan in het Nederlandstalig onderwijs moet een afgevaardigde van het betrokken CLB worden opgenomen.

Reglementaire aandachtspunten

- Enkel in de regelgeving over de toelatingsklassenraad in het onthaalonderwijs wordt expliciet verwezen naar een afgevaardigde van het CLB. In de andere gevallen verwijst de regelgeving nergens in concrete bewoordingen naar de CLB-medewerker. Hij valt dan onder de bepaling “andere personen dan personeelsleden van de school in kwestie die bij de psychosociale of pedagogische begeleiding van de leerlingen betrokken zijn”. Deze formulering geeft de scholen de mogelijkheid om ook andere externen in de toelatingsklassenraad op te nemen, zoals bv. een ondersteuner vanuit een ondersteuningsnetwerk of een buo-school type 2, 4, 6 of 7.
- Het CLB heeft het recht om in de school besprekingen en overleg bij te wonen, o.m. over de leerlingen. School en CLB hebben in het kader van hun samenwerkingsafspraken vooraf overlegd welke rol het CLB opneemt in de klassenraden.
- Indien het een nieuwe leerling betreft, kan de CLB-medewerker in een aantal gevallen gebruik maken van het multidisciplinair dossier van de leerling.

2.2 Werking van de toelatingsklassenraad

2.2.1 Wanneer komt de toelatingsklassenraad samen?

Het bijeenroepen van de toelatingsklassenraad is gebonden aan strikte termijnen:

Voor de gemoderniseerde leerjaren:

- De toelatingsklassenraad moet uiterlijk op de vijftiende kalenderdag na de aanvang van de regelmatige lesbijwoning, een beslissing nemen.

Voor de niet-gemoderniseerde leerjaren:

- de toelatingsklassenraad moet uiterlijk op 10 september een beslissing nemen, ook als de leerling gewettigd afwezig is;
- indien de regelmatige lesbijwoning na 10 september aanvangt, dan moet de toelatingsklassenraad uiterlijk op de vijfde lesdag dat de leerling op school is, een beslissing nemen.

Reglementaire aandachtspunten

- De voorzitter van de toelatingsklassenraad nodigt de leden van de toelatingsklassenraad uit.
- Indien het een nieuwe inschrijving betreft in een gemoderniseerd leerjaar, heeft de klassenraad 15 kalenderdagen tijd om een beslissing te nemen.
- Indien het een nieuwe inschrijving betreft in een niet-gemoderniseerd leerjaar, heeft de klassenraad meer of minder tijd om een beslissing te nemen, afhankelijk van het tijdstip waarop de vraag tot inschrijving wordt gesteld. De volgende situaties zijn mogelijk:
 - De vraag tot inschrijving wordt vóór aanvang van het schooljaar gesteld: de toelatingsklassenraad neemt uiterlijk op 10 september een beslissing.



- De vraag tot inschrijving wordt **begin september** gesteld: ook in dit geval neemt de toelatingsklassenraad uiterlijk op 10 september een beslissing, zelfs indien de vraag pas op 8, 9 of zelfs 10 september wordt gesteld. Indien de toelatingsklassenraad van mening is dat hij over onvoldoende gegevens beschikt om een beslissing te nemen, zal de kans op een negatieve beslissing groot zijn. Elke beslissing moet wel schriftelijk gemotiveerd worden. Aangezien een leerling op de eerste dag van het schooljaar in een school moet ingeschreven zijn behoudens hij gewettigd afwezig is, zal een school o.i. niet vaak met deze situatie geconfronteerd worden.
- De vraag tot inschrijving wordt **na 10 september** gesteld: de toelatingsklassenraad beschikt over 5 lesdagen om een beslissing te nemen.
- Indien het een vraag betreft om af te wijken van de uiterste overgangsdatum beschikt de toelatingsklassenraad over **15 kalenderdagen (voor de gemoderniseerde leerjaren) of 5 lesdagen (voor de niet-gemoderniseerde leerjaren)** om een beslissing te nemen.

Aanbevelingen

- Bij aanvang van het schooljaar moet de toelatingsklassenraad uiterlijk **op de vijftiende kalenderdag na de start van de regelmatige lesbijwoning (voor de gemoderniseerde leerjaren) of op 10 september (voor de niet-gemoderniseerde leerjaren)** een beslissing nemen. De toelatingsklassenraad kan uiteraard steeds vroeger vergaderen. In bepaalde gevallen zal de toelatingsklassenraad vóór aanvang van het schooljaar over voldoende gegevens beschikken om eind augustus reeds een beslissing te nemen. Zeker bij een negatieve beslissing is het in het belang van de leerling om hierover zo snel mogelijk duidelijkheid te hebben.
- Bij de vraag tot inschrijving worden de ouders geïnformeerd over de procedure die zal gevolgd worden.

Uitzondering

De toelatingsklassenraad die in het onthaalonderwijs beslist om af te wijken van de voorwaarden m.b.t. leeftijd, verblijfsduur en schoolloopbaan in het Nederlandstalig onderwijs moet uiterlijk 25 lesdagen na aanvang van de regelmatige lesbijwoning een beslissing nemen.

2.2.2 *Gegevens op basis waarvan de toelatingsklassenraad beslist¹*

- De toelatingsklassenraad zal zich bij de uitoefening van zijn bevoegdheden laten leiden door concrete gegevens uit het dossier van de leerling. Bij beslissingen over toelatings- en overgangsvoorwaarden zal de inhoud van het dossier sterk verschillen van leerling tot leerling.

Voor **nieuwe leerlingen** kunnen volgende gegevens hiervan deel uitmaken.

- Gegevens met betrekking tot vroegere studies, eventueel afkomstig van voorheen bezochte scholen (bv. het advies van de klassenraad, de evaluatiegegevens van het vorige schooljaar ...): bij een schoolverandering heeft de vroegere school het recht om bepaalde leerlinggegevens door te geven aan de nieuwe school. De gegevens hebben enkel betrekking op de onderwijsloopbaan van de leerling en het doorgeven gebeurt uitsluitend in het belang van de leerling in kwestie. Als ouders niet willen dat bepaalde gegevens worden doorgegeven, moeten zij zelf het initiatief nemen. In dat geval geeft de school de gegevens niet door.

¹ In dit punt gaan we niet in op de toelatingsklassenraad die in het onthaalonderwijs kan beslissen om af te wijken van de voorwaarden m.b.t. leeftijd, verblijfsduur en schoolloopbaan in het Nederlandstalig onderwijs. Je vindt hierover meer informatie in de mededeling "[OKAN in de onthaalschool](#)" (MLER_028).

- Gegevens met betrekking tot elders verworven competenties (bv. via werkervaring, opleidingen buiten de schoolcontext, vrijwilligerswerk, zelfstudie).
- Informatie meegedeeld door het CLB (conform de afspraken in de samenwerkingsafspraken).
- Verslag van een oriënterend gesprek met de leerling/ouders: de studiekeuzemotivatie en de voorkennis, vaardigheden en attitudes van de leerling i.v.m. de studierichting die hij wil volgen, kunnen tijdens dit gesprek aan bod komen. Voor nieuwe leerlingen kan dit gesprek deel uitmaken van de inschrijvingsprocedure die de school hanteert. Je vindt hierover meer informatie in de bouwsteen [Onthaal en inschrijvingen](#) van het [Vademecum zorgbreed en kansrijk onderwijs](#). Voor eigen leerlingen vormt dit gesprek een onderdeel van het [studiekeuzeproces](#).
- Observatiegegevens verzameld tijdens de periode die voorafgaat aan de beslissing van de toelatingsklassenraad; vooral voor leerlingen die vanuit de B-stroom **of de A-finaliteit (bso)** een horizontale overgang maken naar de A-stroom of **de D- of D/A-finaliteit (aso, tso, kso)** en voor leerlingen die uit OV1, OV2 of OV3 van het buitengewoon onderwijs komen (met de bedoeling een gemeenschappelijk curriculum te volgen) of het deeltijds beroepssecundair onderwijs kan het nuttig zijn om een onthaalperiode in te lassen. Tijdens deze periode volgt de leerling de lessen met de andere leerlingen en hebben de leerkrachten oog voor o.a. de voorkennis, de vaardigheden, de werkhouding en de studiemotivatie van de leerling. Eventueel kunnen de leerkrachten hiervoor - in samenspraak met het CLB - gebruik maken van eenvoudige observatievragenlijsten. Deze vormen de basis voor de uiteindelijke beslissing van de toelatingsklassenraad.
Deze informatie zal voor deze leerlingen de eerste aanzet zijn tot het aanleggen van het dossier van de leerling.

Voor **eigen leerlingen** zal de toelatingsklassenraad in de eerste plaats terugvallen op het dossier van de leerling zoals dat in de loop van de voorgaande jaren tot stand kwam.

- Wanneer op een bepaald moment blijkt dat een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad een noodzakelijke voorwaarde is om een leerling als regelmatige leerling in een bepaalde studierichting in te kunnen schrijven, zal de vraag moeten gesteld worden of het dossier van de leerling op dat moment voldoende gegevens bevat om een gemotiveerde beslissing te kunnen nemen. Indien dat het geval is, komt de toelatingsklassenraad best zo snel mogelijk samen. In het andere geval komt de toelatingsklassenraad pas samen nadat bijkomende gegevens verzameld werden.

De school maakt deze afweging altijd zelf. Veel zal ook afhangen van het schoolbeleid en van de situatie van de individuele leerling zelf.

Voorbeelden

- Schoolbeleid: terwijl de ene school er weinig problemen van maakt om af te wijken van de uiterste overgangsdatum, zal een andere school deze overgangsdata veel strikter toepassen. Hierover worden best afspraken gemaakt op het niveau van de scholengemeenschap.
- Situatie van de individuele leerling: indien een leerling schitterend gepresteerd heeft in het schooljaar dat volgde op het behalen van een oriënteringsattest B, zal de toelatingsklassenraad snel kunnen oordelen over het opheffen van de clausulering. Indien de resultaten slechts middelmatig zijn, zal een school eerder geneigd zijn om bijkomende informatie te verzamelen vooraleer de toelatingsklassenraad te laten beslissen.

Deze voorbeelden illustreren dat de tweedeling die we hieronder maken in zekere zin steeds kunstmatig is en nooit op elke leerling en op elke school van toepassing is. Daarom stellen we



vooraf uitdrukkelijk dat punt 2.2.2.1 en punt 2.2.2.2 moeten gelezen worden als vrijblijvende suggesties, **aanbevelingen**, die als toetssteen kunnen dienen voor het beleid dat de school in dit verband voert en voor de toelatingsklassenraden zelf.

2.2.2.1 Het dossier van de leerling bevat voldoende gegevens om een beslissing te nemen

Indien de school over voldoende gegevens beschikt, is het logisch dat de toelatingsklassenraad zo snel mogelijk beslist. Dit is in het belang van de leerling. Zeker indien de toelatingsklassenraad een negatieve beslissing neemt, heeft de leerling in kwestie baat bij een snelle beslissing. Zo kan hij op zoek naar een andere studierichting en/of school. Concreet betekent dit dat de school in vele gevallen de termijnen waarbinnen de toelatingsklassenraad een beslissing moet nemen (uiterlijk de vijftiende kalenderdag na de start van de regelmatige lesbijwoning (voor de gemoderniseerde leerjaren) of op 10 september of de vijfde lesdag dat de leerling op school is (voor de niet-gemoderniseerde schooljaren)) niet zal uitputten en zeker bij een aanvraag tot inschrijving voor aanvang van het schooljaar vóór 1 september een beslissing probeert te nemen.

- Voor de **eigen leerlingen** mogen we ervan uitgaan dat het dossier van de leerling zoals dat in de loop van de voorgaande schooljaren tot stand kwam voldoende informatie bevat om snel een beslissing te kunnen nemen. We denken hierbij aan de volgende situaties:
 - opheffen clausulering;
 - leerlingen die vanuit de B-stroom of de A-finaliteit (bso) een horizontale overgang maken naar de A-stroom of van de A-finaliteit (bso) naar de D-, D/A-finaliteit (aso, tso, kso);
 - leerlingen die na het 2^{de} leerjaar van de derde graad een studierichting van een ander studiegebied willen volgen;
 - leerlingen die na het 1^{ste} leerjaar van de derde graad een andere studierichting van hetzelfde studiegebied willen volgen;
 - cognitief sterk functionerende leerlingen die willen overstappen naar een leerjaar zonder te beschikken over een oriënteringsattest van het onderliggende leerjaar;
 - leerlingen die in het kader van een flexibel leertraject houder zijn van een attest van lesbijwoning als regelmatige leerling en op basis hiervan worden toegelaten tot een 2^{de} leerjaar van een graad. Op het moment dat de delibererende klassenraad een attest van lesbijwoning als regelmatige leerling toekent, moet in feite al vaststaan dat de toelatingsklassenraad een gunstige beslissing neemt. Indien niet verliest het attest van lesbijwoning als regelmatige leerling immers zijn waarde;
 - leerlingen van niet-gemoderniseerde leerjaren die opleidingsonderdelen met vrucht hebben beëindigd in het regulier onderwijs buiten het voltijds gewoon secundair onderwijs (i.c. volwassenenonderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs ...) of voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het secundair onderwijs, en die een structuuronderdeel willen volgen waarvoor ze op basis van een B- of C-attest niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden. De toelatingsklassenraad zal daarbij nagaan of het met vrucht gevolgd hebben van desbetreffende opleidingsonderdelen aantoont dat de initiële tekorten die tot het B- of C-attest hebben geleid, niet meer aan de orde zijn. Het is logisch dat de beslissing van de delibererende klassenraad (en het daarbij horende advies) van het onderliggende leerjaar zeer sterk zullen doorwegen bij het nemen van een beslissing door de toelatingsklassenraad;
 - afwijking van de uiterste overgangsdatum.

- Ook voor de *leerlingen* voor wie een geschiktheidsproef een bijkomende toelatingsvoorwaarde is, kan gepleit worden voor een snelle beslissing. Indien een positieve evaluatie op een dergelijke proef de enige bijkomende toelatingsvoorwaarde is, kan deze vóór aanvang van het schooljaar of zo snel mogelijk na de vraag tot inschrijving georganiseerd worden.

2.2.2.2 Het dossier van de leerling bevat onvoldoende gegevens om een beslissing te nemen

- In alle andere situaties bestaat de kans dat het dossier van de leerling onvoldoende gegevens bevat. De toelatingsklassenraad zal pas een beslissing nemen nadat ze beschikt over de bijkomende gegevens. Deze gegevens mogen niet beschouwd worden als een bijkomende toelatingsvoorwaarde. Ze hebben enkel een goede oriëntering van de leerling op het oog.

Vooraf willen we duidelijk stellen dat we er geenszins voor pleiten om in alle onderstaande situaties bijkomende gegevens te verzamelen vooraleer een beslissing te nemen. Afhankelijk van het beleid dat de school ter zake voert en van de concrete situatie van de leerling kan dit in een aantal van de volgende situaties een valabele piste zijn. We denken hierbij enkel aan *nieuwe leerlingen*:

- leerlingen vanuit het deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- opheffen clausulering;
- leerlingen die met getuigschrift basisonderwijs starten in 1B;
- leerlingen die vanuit de B-stroom of de A-finaliteit (bso) een horizontale overgang maken naar de A-stroom of de D-, D/A-finaliteit (aso, tso, kso);
- leerlingen die na het 2^{de} leerjaar van de derde graad een studierichting van een ander studiegebied willen volgen;
- leerlingen die na het 1^{ste} leerjaar van de derde graad een andere studierichting van hetzelfde studiegebied willen volgen;
- houders van een getuigschrift van de tweede graad, uitgereikt door de examencommissie van de Vlaamse gemeenschap, die zich willen inschrijven in het 1^{ste} leerjaar van de derde graad;
- cognitief sterk functionerende leerlingen die overstappen naar een leerjaar en niet beschikken over een oriënteringsattest van het onderliggend leerjaar;
- leerlingen die niet aan de toelatingsvoorwaarden van een Se-n-Se van de derde graad tso of kso voldoen en waarbij het schoolbestuur beslist heeft om een afwijking op de toelatingsvoorwaarden mogelijk te maken;
- leerlingen van niet-gemoderniseerde leerjaren die opleidingsonderdelen met vrucht hebben beëindigd in het regulier onderwijs buiten het voltijds gewoon secundair onderwijs (i.c. volwassenenonderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs ...) of voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het secundair onderwijs, en die een structuuronderdeel willen volgen waarvoor ze op basis van een B- of C-attest niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden. De toelatingsklassenraad zal daarbij nagaan of het met vrucht gevolgd hebben van desbetreffende opleidingsonderdelen aantoont dat de initiële tekorten die tot het B- of C-attest hebben geleid, niet meer aan de orde zijn. Toch zal ook hier de toelatingsklassenraad zich sterk laten leiden door de beslissing van de delibererende klassenraad (en het daarbij horende advies) van het onderliggende leerjaar. Deze klassenraad heeft de leerling een volledig schooljaar gevolgd, terwijl bv. de resultaten behaald bij de examencommissie enkel momentopnames zijn.
- afwijking van de uiterste overgangsdatum.



Reglementaire aandachtspunten

- Als een nieuwe leerling enkel als regelmatige leerling kan ingeschreven worden na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad, vindt de inschrijving plaats **onder ontbindende voorwaarde**. Als een dergelijke inschrijving plaats vindt voor de aanvang van het schooljaar dan wordt de leerling in het inschrijvingsregister opgenomen en verwerft hij op deze manier voorrang. Van zodra de toelatingsklassenraad een gunstige beslissing neemt, kan de inschrijving gefinaliseerd worden. Een negatieve beslissing van de toelatingsklassenraad heeft als gevolg dat de leerling niet als regelmatige leerling kan ingeschreven worden en de inschrijving niet gerealiseerd wordt.

2.2.3 Streven naar consensus bij het nemen van een beslissing

Hoewel er een onderscheid wordt gemaakt tussen stemgerechtigde en raadgevende leden, is een stemming facultatief. In de praktijk zal een stemming tijdens een toelatingsklassenraad uiterst zelden voorkomen en wordt dit best zo veel mogelijk vermeden. Voor een toelatingsklassenraad geldt overigens dat de uitslag van een stemming niet noodzakelijk overeenkomt met de mening van de meerderheid van het onderwijzend personeel, aangezien zij meestal niet alle aanwezig zijn op de toelatingsklassenraad.

Wanneer de voorzitter van de toelatingsklassenraad een stemming onvermijdelijk acht, dan beschikt elk stemgerechtigd lid over één stem. Elk stemgerechtigd lid moet aan de stemming deelnemen en hierbij zijn verantwoordelijkheid opnemen. Onthoudingen moeten een hoge uitzondering blijven.

Reglementaire aandachtspunten

- In geval van een stemming, stemt de voorzitter telkens onmiddellijk mee.
- Indien er een gelijk aantal pro- en contrastemmen is uitgebracht, spreekt men van staking van stemmen. De stem van de voorzitter is dan doorslaggevend.

2.2.4 De schriftelijke beslissing

De vergadering van de toelatingsklassenraad mondt uit in een schriftelijke beslissing die aan het administratief dossier én het leerlingendossier wordt toegevoegd. Deze beslissing moet steeds gemotiveerd zijn.

Reglementair aandachtspunt

Een *ongunstige* beslissing van de toelatingsklassenraad impliceert dat de leerling niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoet en bijgevolg niet als regelmatige leerling in het betreffende structuuronderdeel kan ingeschreven worden. In dit geval kan de leerling worden geweigerd. Daartoe vult de school een weigeringsformulier in. Hiervoor geldt een [verplicht model](#). In dit model worden onder meer de weigeringsgrond, de feitelijke omschrijving, de mogelijkheid tot bemiddeling via het LOP of klacht bij de Commissie inzake Leerlingenrechten, en de wijze waarop de ouders met één van beide in contact kan komen, opgenomen.

Binnen de 4 kalenderdagen bezorgt de school dit document bij aangetekend schrijven of tegen afgiftebewijs aan de ouders. De school verstuurt eveneens een kopie aan het LOP (of aan AgODi voor scholen zonder LOP). De school bezorgt evenzeer de nodige toelichting bij haar beslissing aan de ouders die erom vragen.

Ten gevolge van een weigering kan een bemiddeling worden opgestart door het LOP, of klacht worden ingediend bij de Commissie inzake Leerlingenrechten.

Aanbevelingen

- De school beslist zelf over de opmaak van de schriftelijke beslissing. Als bijlage vind je een voorbeeld. Dit is geen model, maar louter een suggestie.
- De beslissing moet steeds gemotiveerd zijn.
 - Bij een **gunstige beslissing** volstaat een loutere verwijzing naar de regelgeving waarin gesteld wordt dat een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad noodzakelijk is om aan de toelatings- en/of overgangsvoorwaarden te voldoen.
 - Bij een **ongunstige beslissing** kan het volstaan om te verwijzen naar de elementen uit het dossier van de leerling die geleid hebben tot een negatieve beslissing. Dit kan vrij beknopt gebeuren. Daarnaast kan de toelatingsklassenraad ook overwegen om de leerling een voorstel van studiekeuze als alternatief te doen. Ook voor dit voorstel kan de toelatingsklassenraad beroep doen op het dossier van de leerling.
- De regelgeving bepaalt niet op welke manier de beslissing aan de ouders moet gecommuniceerd worden. Wij doen de volgende suggesties:
 - Bij een **gunstige beslissing** wordt de inschrijving van de leerling als regelmatige leerling gefinaliseerd en wordt de beslissing aan het administratief én het dossier van de leerling toegevoegd. De ouders worden hiervan op de hoogte gebracht, maar dit hoeft niet schriftelijk te gebeuren.
 - Bij een **ongunstige beslissing** kan de school de leerling inschrijven als vrije leerling. Het lijkt aangewezen om dit per aangetekende brief aan de ouders mee te delen. Indien de leerling geweigerd wordt, bezorgt de school binnen de 4 kalenderdagen bij aangetekend schrijven of tegen afgiftebewijs een weigeringsformulier aan de ouders (zie reglementair aandachtspunt hierboven).

2.2.5 Heeft een leerling recht op een toelatingsklassenraad?

Indien tijdens het intakegesprek (bij de inschrijving van een nieuwe leerling) of tijdens andere gesprekken (bv. bij eigen leerlingen die van studierichting willen veranderen) blijkt dat de kans op een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad quasi nihil is, kunnen de ouders en de leerling gestimuleerd worden om een andere studiekeuze te maken. Indien ze dit advies volgen, is het niet nodig om een toelatingsklassenraad te organiseren. Deze zou toch maar een negatieve beslissing nemen.

De vraag is wat de school doet indien de ouders/leerling blijven aandringen op het organiseren van een toelatingsklassenraad. Is de school verplicht om op deze vraag in te gaan, zelfs als duidelijk is dat de toelatingsklassenraad een negatieve beslissing zal nemen?

Indien de ouders/leerling blijven aandringen, organiseert de school het best toch een toelatingsklassenraad. De toelatingsklassenraad is namelijk het enige orgaan dat bevoegd is om m.b.t. tot de desbetreffende toelatings- en overgangsvoorwaarden een beslissing te nemen. Indien de directeur weigert om een toelatingsklassenraad te organiseren, beslist hij in feite in de plaats van de toelatingsklassenraad.



2.3 Draagwijdte van de beslissing van de toelatingsklassenraad in ruimte en tijd

2.3.1 Implicaties voor onderliggende leerjaren

Een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad impliceert dat de leerling over de meest gunstige studiebewijzen van de onderliggende leerjaren in het secundair onderwijs beschikt die globaal door die beslissing gedekt worden, ook wanneer hij de betreffende leerjaren niet effectief gevolgd zou hebben. Dit is van belang met het oog op de uitreiking van eindstudiebewijzen.

2.3.2 Schoolverandering na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad

Een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad werkt schooloverstijgend. Een leerling die na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad als regelmatige leerling wordt ingeschreven en zich in de loop van het schooljaar in een andere school - in hetzelfde structuuronderdeel - wil inschrijven, voldoet nog steeds aan de toelatingsvoorwaarden. De nieuwe school is m.a.w. gebonden aan de beslissing van de toelatingsklassenraad van de vorige school en moet de leerling inschrijven. Het is dan ook aangewezen om tijdens overleg binnen de scholengemeenschap de beslissingen die i.c. door de toelatingsklassenraden werden genomen - en eventueel de gehanteerde criteria - te melden.

Op de schooloverstijgende doorwerking van een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad is er één uitzondering. Indien uit de feiten blijkt dat de leerling nooit de bedoeling had om na de gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad in de school in kwestie de lessen te volgen, is de toelatingsklassenraad van de nieuwe school bevoegd om zelf een nieuwe beslissing te nemen. De school weegt zelf af in welke mate hier sprake is van rechtsmisbruik. Concreet gaat dit over leerlingen die na de gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad niet, enkele dagen of slechts enkele weken in de betreffende school de lessen heeft gevolgd. De school kan zich daarbij de vraag stellen op basis van welke motieven de leerling van school veranderd is. Is de leerling verhuisd? Had hij aanpassingsproblemen? ...

2.3.3 Overzitten van het leerjaar waarin de leerling werd toegelaten na een beslissing van de toelatingsklassenraad

Een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad werkt schooljaaroverstijgend. De mogelijkheid om over te zitten, hangt echter af van het oriënteringsattest dat de leerling op 30 juni behaalt:

- Een leerling met een **oriënteringsattest A** kan niet overzitten in hetzelfde structuuronderdeel. Overzitten in een ander structuuronderdeel kan wel. De toelatingsklassenraad van het nieuwe structuuronderdeel zal opnieuw een gunstige beslissing moeten nemen.
- Een leerling met een **oriënteringsattest B** kan overzitten in volgende situaties:
 - De leerling behaalde een B-attest met beperkte clausulering én met een gunstig advies over overzitten. Bij een beperkte clausulering is de leerling geclausuleerd voor minder dan drie volledige onderwijsvormen of twee volledige finaliteiten;
 - De leerling behaalde een B-attest met een uitgebreide clausulering. Een uitgebreide clausulering is een clausulering voor minstens twee volledige finaliteiten of drie volledige onderwijsvormen.

Voor een leerling die wil overzitten in een ander structuuronderdeel zal daarnaast opnieuw een toelatingsklassenraad moeten samenkomen.

- Een leerling met een **oriënteringsattest C** heeft het recht om datzelfde structuuronderdeel over te zitten. Bij de keuze voor een ander structuuronderdeel zal de toelatingsklassenraad een nieuwe beslissing moeten nemen.

Deze voorwaarden gelden ook indien de leerling het leerjaar overzit in een andere school.

Enkel indien de leerling vóór 30 juni uit een structuuronderdeel stapt en hij tijdens een later schooljaar wenst over te zitten in hetzelfde structuuronderdeel, zal de toelatingsklassenraad opnieuw een beslissing moeten nemen. Dit geldt zowel indien de leerling in dezelfde school blijft als wanneer hij van school verandert.

3 Toelating van leerlingen vanuit het buitenland, vanuit de Franse of Duitstalige Gemeenschap of vanuit een onthaalschool

Sinds 1 september 2011 is de inschrijving van leerlingen die houder zijn van een studiebewijs dat niet in Vlaanderen werd uitgereikt niet langer afhankelijk van een gelijkwaardigheidsattest dat door de overheid wordt uitgereikt. Sindsdien volstaat een gunstige beslissing van de *voltallige* toelatingsklassenraad om als regelmatige leerling ingeschreven te worden. Concreet gaat het over leerlingen die rechtstreeks uit een buitenlandse school, een Franstalige of Duitstalige school in België of uit een onthaalschool komen.

De regelgeving is terug te vinden in:

- De codex secundair onderwijs, [art. 115/1 tot 3](#).
- [De ministeriële omzendbrief SO 75 van 30 juni 2006](#) “Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs”, [punt 4](#).
- [Op de PRO.-pagina Toelatingsvoorwaarden so -> tegel instap vanuit een niet-Vlaamse school.](#)
- De mededeling “[De ex-OKAN-leerling in de vervolgschool](#)” (MLER_025) gaat in op het traject dat de ex-OKAN-leerling start vanaf de inschrijving in de vervolgschool.

3.1 Samenstelling van de toelatingsklassenraad

De toelatingsklassenraad bestaat, voor wat het onderwijzend personeel betreft, uit *alle* leden van het structuuronderdeel waarvoor de leerling kiest. Dit zijn alle leerkrachten die in het betrokken structuuronderdeel onderwijs zullen verstrekken aan de leerling tijdens het schooljaar in kwestie. Zij zijn ambtshalve stemgerechtigd, net als de directeur of een afgevaardigde van de directeur die de klassenraad voorziet.

Indien de leerling uit een onthaalschool komt, maakt ook de vervolgcoach van de betrokken leerling verplicht deel uit van de toelatingsklassenraad. Hij is ambtshalve raadgevend en dus niet stemgerechtigd. Zo vervult de vervolgcoach zijn rol als brug tussen de onthaalschool en de vervolgschool.

Voor het overige verandert er niets in vergelijking met punt 2.1. De voorzitter kan de stemgerechtigde leden en de vervolgcoach eventueel laten bijstaan door bijkomende leden die steeds ambtshalve raadgevend zijn.

3.2 Werking van de toelatingsklassenraad

3.2.1 Wanneer komt de toelatingsklassenraad samen?

De toelatingsklassenraad moet een beslissing nemen uiterlijk **35 kalenderdagen (voor de gemoderniseerde leerjaren of 25 lesdagen (voor de niet-gemoderniseerde leerjaren))** na aanvang van de effectieve regelmatige lesbijwoning door de leerling. De **35 kalenderdagen (voor de gemoderniseerde leerjaren) of 25 lesdagen (voor de niet gemoderniseerde leerjaren)** hoeven uiteraard niet uitgeput te worden. In een aantal gevallen zal de toelatingsklassenraad sneller bijeenkomen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan scholen die ruime ervaring hebben met de inschrijving van Franstalige of



Nederlandse leerlingen of scholen die door een vlotte samenwerking met de onthaalschool al snel een goed zicht hebben op de capaciteiten en interesses van een ex-OKAN-leerling. Een snelle (gunstige) beslissing van de toelatingsklassenraad geeft de leerling zekerheid en duidelijkheid over het verdere verloop van zijn schoolloopbaan.

Na een ongunstige beslissing van een toelatingsklassenraad zal de leerling zich in een ander structuuronderdeel of in een andere school moeten aanmelden waarna de hele procedure van maximaal 35 kalenderdagen (voor de gemoderniseerde leerjaren) of 25 lesdagen (voor de niet-gemoderniseerde leerjaren) opnieuw begint, ook als de leerling zich bv. in een lager leerjaar wil inschrijven. Enkel de toelatingsklassenraad van het structuuronderdeel waar de leerling zich aanmeldt, beslist of de leerling als regelmatige leerling kan worden ingeschreven. Een advies van een vorige toelatingsklassenraad is dus niet bindend.

3.2.2 Gegevens op basis waarvan de toelatingsklassenraad beslist

Dat de toelatingsklassenraad 35 kalenderdagen (voor de gemoderniseerde leerjaren) of 25 lesdagen (voor de niet-gemoderniseerde leerjaren) de tijd heeft om een beslissing te nemen, biedt de gelegenheid om relevante informatie te verzamelen en om samen met de leerling te verkennen welk leerjaar en structuuronderdeel het best aansluiten bij zijn profiel (vooropleiding, capaciteiten, interesses).

De toelatingsklassenraad zal zich bij zijn beslissing op verschillende elementen kunnen baseren:

- Een groot aantal van deze leerlingen zal het schooljaar voordien onthaalonderwijs hebben gevolgd. De onthaalschool heeft reeds een heel traject doorlopen met de ex-OKAN-leerling en heeft een goed zicht op zijn aanleg en interesses. Doorheen het onthaaljaar legt de onthaalschool een doorstroomdossier aan dat alle relevante gegevens bevat uit het dossier van de leerling (beginsituatie, individueel leertraject, de zorgfiche, geïndividualiseerde begeleidingstips ...). Ook de ouders en de ex-OKAN-leerling hebben hieraan meegewerkt. Uiteindelijk resulteert dit op het einde van het schooljaar in een advies van de klassenraad van het onthaaljaar. De regelgeving stelt uitdrukkelijk dat de toelatingsklassenraad bij de beslissing rekening moet houden met dit advies. Het advies is m.a.w. sterk richtinggevend. Elke beslissing die afwijkt van het advies moet expliciet worden gemotiveerd.
Normaal gezien ontvangt de vervolgschool dit dossier ofwel via de ouders van de leerling, ofwel via de onthaalschool zelf.
- Voor leerlingen die geen onthaalonderwijs hebben gevolgd, moet de toelatingsklassenraad terugvallen op andere gegevens. Maar ook voor leerlingen die uit het onthaalonderwijs komen, kunnen een aantal van de onderstaande gegevens een goede beslissing mee mogelijk maken:
 - Studiebewijzen, rapporten, lessentabellen e.d. uit de school in het buitenland.
 - Informatie over de schoolloopbaan van de leerling (aantal jaren basis- of secundair onderwijs, gevolgde studierichting).
 - Informatie van de leerling en zijn ouders die tijdens het intakegesprek naar boven is gekomen.
 - Gegevens die de klassenraad in de loop van de eerste 35 kalenderdagen (voor de gemoderniseerde leerjaren) of 25 lesdagen (voor de niet-gemoderniseerde leerjaren) zelf kan verzamelen. Het is belangrijk om hierbij rekening te houden met de grote progressie die een leerling in de loop van het schooljaar nog kan maken. Het zou jammer zijn als een logische aanpassingsperiode de uiteindelijke beslissing negatief zou beïnvloeden.
 - Het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming zal scholen ondersteunen door informatie te verstrekken over buitenlandse onderwijsstructuren en -organisatievormen.

Scholen kunnen daartoe contact opnemen met NARIC-Vlaanderen (<https://naricvlaanderen.be/nl/contact> of tel. 02 553 17 00).

De reglementaire aandachtspunten zoals vermeld in punt 2.2.2 gelden ook voor deze leerlingen. De inschrijving gebeurt onder de **ontbindende** voorwaarde dat de leerling op de dag van de effectieve instap aan de toelatingsvoorwaarden voldoet.

3.2.3 *Streven naar consensus bij het nemen van een beslissing*

Hoewel er een onderscheid wordt gemaakt tussen stemgerechtigde en raadgevende leden, is een stemming facultatief. In de praktijk zal een stemming tijdens een toelatingsklassenraad uiterst zelden voorkomen en wordt dit best zo veel mogelijk vermeden. Dezelfde reglementaire aandachtspunten gelden als in punt 2.2.3.

3.2.4 *De schriftelijke beslissing*

De vergadering van de toelatingsklassenraad mondt uit in een schriftelijke beslissing die aan het administratief dossier én het leerlingendossier wordt toegevoegd. De studiebewijzen die de leerling in het buitenland of de Franse of Duitstalige Gemeenschap heeft behaald, worden ook best aan het administratief dossier toegevoegd.

De school beslist zelf over de opmaak van de schriftelijke beslissing. Als bijlage vind je een voorbeeld. Dit is geen model, maar louter een suggestie.

3.2.5 *Heeft een leerling recht op een toelatingsklassenraad?*

De toelatingsklassenraad zal er rekening mee houden dat de leerling hoe dan ook in het Vlaamse onderwijs moet worden ingeschreven als regelmatige leerling. Het feit dat een school een leerling uit een ander land of een andere Gemeenschap inschrijft in het leerjaar en het structuuronderdeel dat het best aansluit bij zijn profiel, houdt volgens ons in dat zij zich niet kan beperken tot een negatieve beslissing als zij een concrete studiekeuze niet haalbaar acht. Zij zal daarnaast ook binnen het eigen studieaanbod nagaan of de jongere in een ander structuuronderdeel of leerjaar wél kan starten. Dit onderwerp kan eventueel op de agenda komen van de scholengemeenschap.

3.3 **Draagwijdte van de beslissing van de toelatingsklassenraad in ruimte en tijd**

3.3.1 *Implicaties voor onderliggende leerjaren*

Een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad impliceert dat de leerling over de meest gunstige studiebewijzen van de onderliggende leerjaren in het secundair onderwijs beschikt die globaal door die beslissing gedekt worden, ook wanneer hij de betreffende leerjaren niet effectief gevolgd zou hebben. Dit is van belang met het oog op de uitreiking van eindstudiebewijzen.

3.3.2 *Schoolverandering na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad*

De beslissing van de toelatingsklassenraad werkt schooloverstijgend. Een leerling die na een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad als regelmatige leerling wordt ingeschreven en zich in de loop van het schooljaar in een andere school - in hetzelfde structuuronderdeel - wil inschrijven, voldoet nog steeds aan de toelatingsvoorwaarden. De nieuwe school is m.a.w. gebonden aan de beslissing van de toelatingsklassenraad van de vorige school en moet de leerling inschrijven.



Op de schooloverstijgende doorwerking van een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad is er één uitzondering. Indien uit de feiten blijkt dat de leerling nooit de bedoeling had om na de gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad in de school in kwestie de lessen te volgen, is de toelatingsklassenraad van de nieuwe school bevoegd om zelf een nieuwe beslissing te nemen. De school weegt zelf af in welke mate hier sprake is van rechtsmisbruik. Concreet gaat dit over leerlingen die na de gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad niet, enkele dagen of slechts enkele weken in de betreffende school de lessen heeft gevolgd. De school kan zich daarbij de vraag stellen op basis van welke motieven de leerling van school veranderd is. Is de leerling verhuisd? Had hij aanpassingsproblemen? ...

3.3.3 *Overzitten van het leerjaar waarin de leerling werd toegelaten na een beslissing van de toelatingsklassenraad*

Een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad werkt schooljaaroverstijgend. De mogelijkheid om over te zitten, hangt echter af van het oriënteringsattest dat de leerling op 30 juni behaalt:

- Een leerling met een **oriënteringsattest A** kan niet overzitten in hetzelfde structuuronderdeel. Overzitten in een ander structuuronderdeel kan wel. De toelatingsklassenraad van het nieuwe structuuronderdeel zal opnieuw een gunstige beslissing moeten nemen.
- Een leerling met een **oriënteringsattest B** kan overzitten in volgende situaties:
 - De leerling behaalde een B-attest met beperkte clausulering én met een gunstig advies over overzitten. Bij een beperkte clausulering is de leerling geclausuleerd voor minder dan drie volledige onderwijsvormen of twee volledige finaliteiten;
 - De leerling behaalde een B-attest met een uitgebreide clausulering. Een uitgebreide clausulering is een clausulering voor minstens twee volledige finaliteiten of drie volledige onderwijsvormen.

Voor een leerling die wil overzitten in een ander structuuronderdeel zal daarnaast opnieuw een toelatingsklassenraad moeten samenkomen.

- Een leerling met een **oriënteringsattest C** heeft het recht om datzelfde structuuronderdeel over te zitten. Bij de keuze voor een ander structuuronderdeel zal de toelatingsklassenraad een nieuwe beslissing moeten nemen.

Deze voorwaarden gelden ook indien de leerling het leerjaar overzit in een andere school.

Indien de leerling vóór 30 juni uit een structuuronderdeel stapt en hij tijdens een later schooljaar wenst over te zitten in hetzelfde structuuronderdeel, zal de toelatingsklassenraad opnieuw een beslissing moeten nemen. Dit geldt zowel indien de leerling in dezelfde school blijft als wanneer hij van school verandert.

3.3.4 *Verandering van leerjaar/studierichting in de loop van het schooljaar*

Enmaal de toelatingsklassenraad een beslissing heeft genomen, kan de inschrijving in dat structuuronderdeel niet zomaar ongedaan gemaakt worden. Als in de loop van het schooljaar toch zou blijken dat een leerling gebaat is met een verandering van leerjaar/studierichting kan dat enkel op vrijwillige basis. Als de leerling binnen de school overstapt naar een lager leerjaar, stellen er zich geen problemen op het gebied van de toelatingsvoorwaarden: de oorspronkelijke beslissing van de toelatingsklassenraad impliceert dat de leerling de onderliggende leerjaren met vrucht heeft gevolgd. Voor een horizontale overgang of een overgang naar een hoger leerjaar zal wel een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad van het nieuwe structuuronderdeel nodig zijn om te voldoen aan de toelatingsvoorwaarden.

Wanneer een leerling in de loop van het schooljaar van studierichting verandert, moet hij daarnaast ook aan de overgangsvoorwaarden voldoen. Binnen eenzelfde leerjaar geldt meestal een uiterste overgangsdatum (met mogelijkheid tot afwijken hierop). Er zijn geen overgangsvoorwaarden vastgelegd voor leerjaaroverstijgende of verticale overstappen. Dergelijke overgangen moeten reglementair worden benaderd als een “laattijdige inschrijving”. Om als regelmatige leerling in het nieuwe structuuronderdeel te kunnen starten, zal voor dit soort overgangen de school de periode van de start van het schooljaar tot de datum van inschrijving zelf moeten wettigen.

3.3.5 Doorstromen naar een hoger leerjaar

Enmaal de toelatingsklassenraad een beslissing heeft genomen, is de leerling een regelmatige leerling en zal de delibererende klassenraad op het einde van het schooljaar beslissen over het oriënteringsattest. Behaalt de leerling een oriënteringsattest A dan voldoet hij aan de toelatingsvoorwaarden voor het hoger leerjaar. Behaalt de leerling een B-attest dan wordt hij van rechtswege toegelaten tot een hoger leerjaar dat niet geclausuleerd werd.

Indien de leerling echter een oriënteringsattest C behaalt en toch wenst door te stromen naar een hoger leerjaar, dan zal de toelatingsklassenraad van het hoger leerjaar beslissen over de instapmogelijkheid.

4 Toekenning van vrijstellingen in het kader van een flexibel traject

Sinds 1 september 2010 zijn in de regelgeving een aantal mogelijkheden ingeschreven om voor bepaalde leerlingen af te wijken van het gewone leertraject. Een aantal hiervan heeft betrekking op het toekennen van vrijstellingen. Je vindt hierover meer informatie in de mededeling “[Flexibele leertrajecten in het voltijds gewoon secundair onderwijs](#)” (MLER_142).

Een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad is één van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor vrijstellingen van onderdelen van een structuuronderdeel. In een aantal situaties verwijst de regelgeving enkel naar de toelatingsklassenraad. Bij de leerlingen met onderwijsbehoeften omwille van **cognitief sterk functioneren** of tijdelijke leermoeilijkheden of -achterstanden en leerlingen met een topkunsten- of topsportstatuut, is sprake van “*de toelatings- of begeleidende klassenraad*”. In het geval van de toelatingsklassenraad moet die *voltallig* zijn. De regelgever gaat ervan uit dat de toelatingsklassenraad beslist indien de beslissing bij het begin van het schooljaar genomen wordt en de begeleidende klassenraad indien dit in de loop van het schooljaar gebeurt. Aangezien de samenstelling van een voltallige toelatingsklassenraad en een begeleidende klassenraad dezelfde is, maakt dit in de feiten echter geen enkel verschil.

De klassenraad beslist steeds autonoom. Ouders kunnen niet in beroep gaan tegen een (negatieve) beslissing van de toelatingsklassenraad.

Alle onderstaande gevallen zijn enkel mogelijk indien het schoolbestuur vooraf principieel heeft beslist dat het flexibel traject in kwestie kan worden aangeboden. Zonder deze beslissing kan een school geen enkele afwijking toepassen en moet de toelatingsklassenraad bijgevolg niet samenkomen:

- Individueel vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel en de verplichte vervanging door een alternatief programma:
 - voor leerlingen die al geslaagd zijn voor diezelfde onderdelen binnen het secundair onderwijs;
 - voor leerlingen met onderwijsbehoeften omwille van **cognitief sterk functioneren**;



- voor leerlingen met onderwijsbehoeften omwille van tijdelijke leermoeilijkheden of leerachterstanden voor één of meer vakken.
- Individueel vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel voor leerlingen met een topkunstenstatuut: tijdens de vrijgestelde periodes ontwikkelt de leerling zijn artistieke talenten ofwel - enkel in het kso - via individueel onderricht binnen de school of in een artistieke leercontext buiten de school (statuut A), ofwel via individueel onderricht in een artistieke leercontext buiten de school (statuut B).
- Individueel vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel voor leerlingen met een topsportstatuut: tijdens de vrijgestelde periodes ontwikkelt de leerling zijn sportieve talenten verder via onderricht door een schoolexterne lesgever binnen de school of in een sportieve leercontext buiten de school.
- Individueel vrijstellen van onderdelen van een Se-n-Se-opleiding: een leerling kan vrijstellingen bekomen van bepaalde onderdelen van de vorming van een Se-n-Se tso of kso op basis van elders verworven competenties (EVC) of kwalificaties (EVK).

4.1 Samenstelling van de toelatingsklassenraad

De toelatingsklassenraad bestaat, voor wat het onderwijzend personeel betreft, uit *alle* leden van het structuuronderdeel waarvoor de leerling kiest. Dit zijn alle leerkrachten die in het betrokken structuuronderdeel onderwijs zullen verstrekken aan de leerling tijdens het schooljaar in kwestie.

Voor de andere leden van de toelatingsklassenraad verandert er niets in vergelijking met punt 2.1. De klassenraad wordt steeds voorgezeten door de directeur of een afgevaardigde van de directeur. Hij is ambtshalve stemgerechtigd. De voorzitter kan de stemgerechtigde leden eventueel laten bijstaan door ambtshalve raadgevende leden, die dus niet stemgerechtigd zijn.

Uitzondering

Bij het toekennen van vrijstellingen is hierop één uitzondering, m.n. bij het individueel vrijstellen van onderdelen van een Se-n-Se-opleiding. Wat het onderwijzend personeel betreft, moeten er *minstens drie leden* deel uitmaken van de toelatingsklassenraad.

4.2 Werking van de toelatingsklassenraad

4.2.1 Wanneer komt de toelatingsklassenraad samen?

De termijn waarin een toelatingsklassenraad zich buigt over de toepassing van een flexibel traject, ligt niet vast. Uit de aard van dergelijke vragen en de consequenties ervan voor het programma dat de leerling volgt, kan worden afgeleid dat deze termijn redelijk moet zijn. Eens de vraag gesteld, worden onmiddellijk alle stappen gezet om zo vlug mogelijk tot een beslissing te komen.

4.2.2 Gegevens op basis waarvan de toelatingsklassenraad beslist

4.2.2.1 Vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel en de verplichte vervanging door een alternatief programma voor leerlingen die al geslaagd zijn voor diezelfde onderdelen binnen het secundair onderwijs

In scholen die van deze mogelijkheid gebruik maken, kan de toelatingsklassenraad pas een gunstige beslissing nemen na kennisname van een advies van de delibererende klassenraad van het voorafgaand schooljaar. Uiteraard zal dit advies sterk richtinggevend zijn voor het al dan niet toekennen van de vrijstellingen.

4.2.2.2 Vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel en de verplichte vervanging door een alternatief programma voor leerlingen met onderwijsbehoeften (cognitief sterk functioneren, tijdelijke leermoeilijkheden of leerachterstanden)

In scholen die van deze mogelijkheid gebruik maken, zal de werking van de toelatingsklassenraad (of begeleidende klassenraad) bij het nemen van een beslissing sterk bepaald worden door het schoolbeleid dat in dit verband wordt gevoerd. Dit hangt ook samen met de wijze waarop de doelgroepen worden afgebakend. Indien een leerling effectief in aanmerking komt voor vrijstellingen, zal de toelatingsklassenraad een beslissing nemen op basis van het dossier van de leerling.

4.2.2.3 Vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel voor een leerling met een topkunstenstatuut

Als de leerling in aanmerking komt voor een aangepast lesprogramma, zal de klassenraad autonoom beslissen of het programma van de leerling wordt aangepast en zo ja, op welke manier en met welke modaliteiten. De verwachtingen van de leerling en zijn ouders, de gegevens op basis waarvan het topkunstenstatuut werd toegekend, de aard van de studierichting die de leerling volgt ... zijn hierbij relevante elementen. De klassenraad zal rekening houden met het verschil tussen gewettigde afwezigheden (waarbij de leerling niet wordt vrijgesteld van de gemiste lesinhouden) en een aangepast lesprogramma (waarbij dat wel het geval kan zijn).

4.2.2.4 Vrijstellen van onderdelen van een structuuronderdeel voor een leerling met een topsportstatuut

Als de leerling in aanmerking komt voor een aangepast lesprogramma, zal de klassenraad autonoom beslissen of het programma van de leerling wordt aangepast en zo ja, op welke manier en met welke modaliteiten. De verwachtingen van de leerling en zijn ouders, de gegevens op basis waarvan het topsportstatuut werd toegekend, de aard van de studierichting die de leerling volgt ... zijn hierbij relevante elementen. De klassenraad zal rekening houden met de verschillen tussen gewettigde afwezigheden (waarbij de leerling niet wordt vrijgesteld van de gemiste lesinhouden) en een aangepast lesprogramma (waarbij dat wel het geval kan zijn).

4.2.2.5 Vrijstellen van onderdelen van een Se-n-Se-opleiding

In scholen die van deze mogelijkheid gebruik maken, kan de toelatingsklassenraad vrijstellingen toekennen op basis van elders verworven competenties (EVC) of kwalificaties (EVK).

Om vrijgesteld te kunnen worden van onderdelen van een Se-n-Se-opleiding op basis van EVK moet de leerling kunnen aantonen dat leerdoelen die tot de opleiding behoren, al elders werden behaald. Dit kan bv. door de behaalde kwalificaties in een andere opleiding (binnen of buiten het onderwijs, in binnen- of buitenland) voor te leggen. Daaruit moet blijken dat hij de opleiding niet enkel gevolgd heeft, maar ook slaagde voor (onderdelen van) de opleiding.

Ook EVC kunnen leiden tot vrijstellingen. Hiertoe zal de school onderzoeken of de competenties waarover de leerling beschikt, dezelfde zijn als de competenties die de leerlingen doorheen deze Se-n-Se-opleiding moeten behalen conform het leerplan. De leerling moet bewijzen dat hij bepaalde van deze competenties al eerder heeft verworven. De school kan op basis van een vergelijking tussen de behaalde en nog te behalen competenties beslissen of de leerling vrijgesteld wordt voor delen van de opleiding. Een voorbeeld hiervan is het vrijstellen van stages of onderdelen ervan op basis van de werkervaring van de leerling.



4.2.3 *Streven naar consensus bij het nemen van een beslissing*

Hoewel er een onderscheid wordt gemaakt tussen stemgerechtigde en raadgevende leden, is een stemming facultatief. In de praktijk zal een stemming tijdens een toelatingsklassenraad uiterst zelden voorkomen en wordt dit best zo veel mogelijk vermeden. Sowieso is het belangrijk dat het draagvlak voor een gunstige beslissing voldoende groot is. Dezelfde reglementaire aandachtspunten gelden als in punt 2.2.3.

4.2.4 *De schriftelijke beslissing*

De vergadering van de toelatingsklassenraad mondt uit in een schriftelijke beslissing die aan het dossier van de leerling wordt toegevoegd. Deze beslissing kan de volgende elementen bevatten, naargelang de situatie:

- de onderdelen waarvoor de leerling wordt vrijgesteld;
- het alternatief programma dat in de plaats komt van de vrijstellingen en de praktische organisatie ervan;
- het akkoord van de ouders;
- de wijze waarop de afspraken tussentijds geëvalueerd en eventueel bijgestuurd worden;
- ...

4.2.5 *Heeft een leerling recht op een toelatingsklassenraad?*

Scholen die van één of meerdere mogelijkheden gebruik maken, zullen de doelgroepen nauwkeurig moeten afbakenen. Vervolgens moet elke individuele vraag die past binnen het afgesproken kader door de klassenraad behandeld worden. Indien de directeur in deze omstandigheden een toelatingsklassenraad weigert te organiseren, beslist hij in de feiten in de plaats van de toelatingsklassenraad.

4.3 **Draagwijdte van de beslissing van de toelatingsklassenraad in ruimte en tijd**

De beslissing van de toelatingsklassenraad werkt niet schooloverstijgend.

5 **Inschrijven van leerlingen met een verslag OV1, OV2 of OV3**

Leerlingen die met een verslag OV1, OV2 of OV3 inschrijven in het voltijds gewoon secundair onderwijs, schrijven in onder ontbindende voorwaarden.

5.1 **Eerste afweging: kan de leerling een gemeenschappelijk curriculum volgen?**

De eerste afweging gebeurt door de school in overleg met CLB, klassenraad en ouders/leerling door na te gaan of de leerling in de nieuwe context, met gepaste en noodzakelijke redelijke aanpassingen toch kan meevolgen in een gemeenschappelijk curriculum. Men houdt daarbij rekening met:

- het advies van de klassenraad van het buitengewoon onderwijs, indien van toepassing;
- de eerder gebeurde afweging over de redelijkheid van aanpassingen (bij opmaak verslag);
- de evoluties die de leerling doorheen zijn onderwijsloopbaan maakte en het relevant pedagogisch dossier;
- de gerichte ervaringen op de klasvloer met uitproberen van redelijke aanpassingen tijdens de afwegingsperiode in de nieuwe school zelf.

Vanuit dit gesprek zal duidelijk worden in welk gemeenschappelijk curriculum de leerling het best studievoortgang kan maken.

Vervolgens wordt nagegaan of de leerling voldoet aan de toelatingsvoorwaarden van dat gemeenschappelijk curriculum. Als dat niet het geval is, zal er nog een gunstige beslissing moeten volgen door de toelatingsklassenraad. Gezien de betrokkenheid van de klassenraad bij de afweging rond het gemeenschappelijk curriculum is een gunstige beslissing vaak een formaliteit.

5.2 Tweede afweging: kan de leerling een individueel aangepast curriculum volgen?

Als uit de afweging blijkt dat de leerling geen gemeenschappelijk curriculum kan volgen, kan de school in het kader van haar zorgbeleid een individueel aangepast curriculum voorstellen en/of kunnen de ouders en de leerling de vraag hiertoe stellen. De school is in dit geval verplicht om een afweging van redelijkheid van aanpassingen te doen in functie van een individueel aangepast curriculum. De school organiseert overleg met de ouders, de klassenraad, het CLB en andere betrokkenen over de aanpassingen die nodig zijn voor de leerling. Een toelatingsklassenraad is in deze niet meer relevant.

De beslissingen die moeten genomen worden in bovenstaand proces worden genomen uiterlijk 60 kalenderdagen na de start van de effectieve lesbijwoning. Je vindt meer info in de mededeling "[Leerlingen met een verslag inschrijven in het gewoon onderwijs](#)" (MLER_158).

Bijlagen

- [MLER_062_B01: voorbeeld van schriftelijke beslissing van de toelatingsklassenraad in het kader van toelatings- en overgangsvoorwaarden](#)
- [MLER_062_B02: voorbeeld van schriftelijke beslissing van de toelatingsklassenraad in het kader van toelating van leerlingen vanuit het buitenland of vanuit de Franse of Duitstalige Gemeenschap](#)

